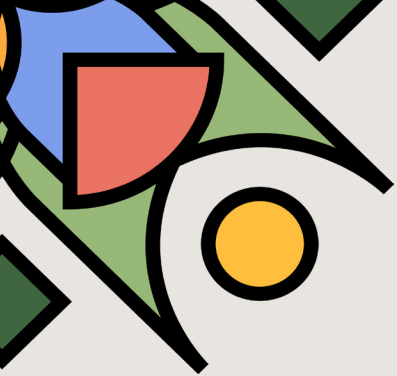

900 ÅR
STAVANGER
2025

Bli kjent med 1500-1600-tallet

Oppgavehefte for ungdomstrinnet

Gruppeoppdrag:

Lag en presentasjon for klassen

Dere skal presentere en urolig periode i Stavanger. Kirken gikk fra å være katolsk til å bli protestantisk, noe som blant annet førte til at den gamle troen ble forbudt, og at folk ikke fikk tilbe helgener og jomfru Maria slik de var vant til.

På samme tid gikk det også en bølge av trolldomsprosesser over Europa. Å stå i ledtog med djevelen ble betraktet som en alvorlig forbrytelse som kunne straffes med døden. Staten og kirken satte derfor i gang systematiske forfølgelser av trollfolk og hekser. Mange levde derfor i frykt for å bli beskyldt for å stå i ledtog med onde makter. I dette rommet blir dere kjent med Astri. Hun levde i Stavanger, var enke og mor til to barn. I 1662 ble hun offer for hekseprosessene.

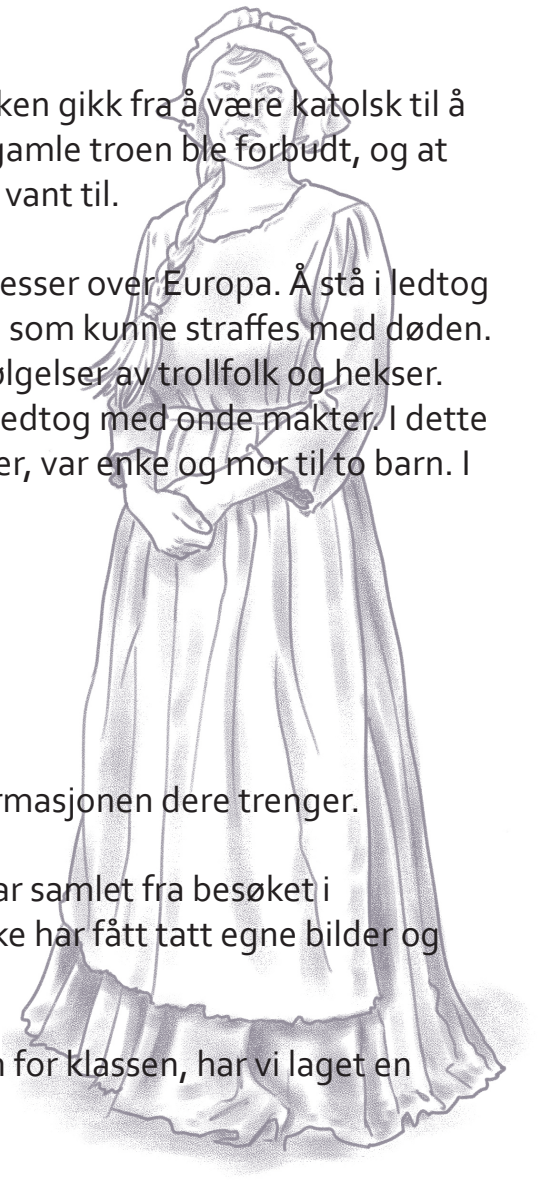
Her ligger informasjonen dere trenger for å løse oppgaven:

Dere må lese tekstene, se på bildene og ta ut den informasjonen dere trenger.

I tillegg kan dere bruke bilder, lyd eller film dere selv har samlet fra besøket i utstillingen. De som ikke har vært i utstillingen eller ikke har fått tatt egne bilder og filmer kan bruke det som ligger på nettsiden.

For å hjelpe dere litt på veien til å lage en presentasjon for klassen, har vi laget en oppskrift for hva som bør være med.

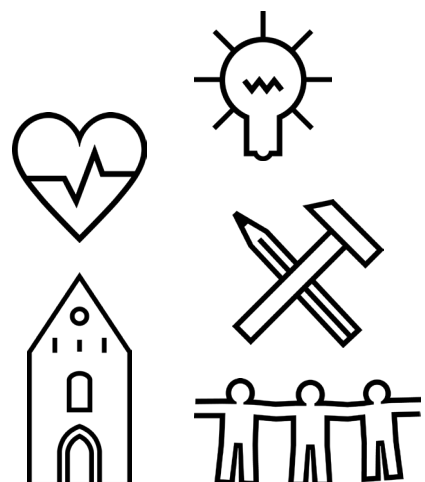
1. Lag et introduksjonsbilde

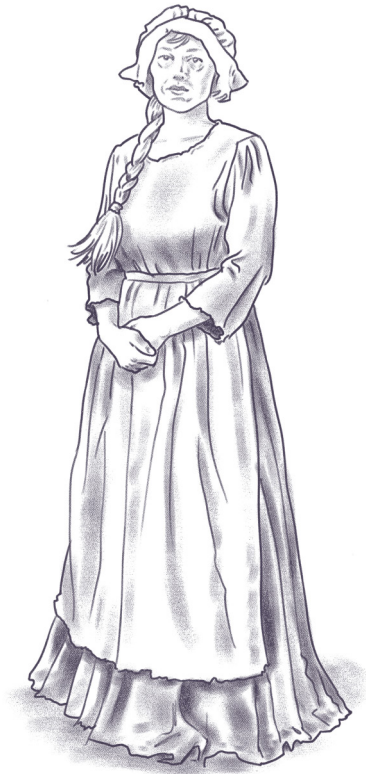
Bruk et fint bilde fra utstillingen.

2. Oversikt over perioden

Start med å gi en kort introduksjon om perioden. Bruk symbolene fra utstillingen og forklar hva de representerer.

- Hvordan kan denne nøkkelinformasjonen hjelpe oss med å forstå perioden bedre?
- Hvilke viktige hendelser eller endringer skjedde i denne perioden som påvirket byens utvikling?

3. Astri

- Hvem var Astri, og hvorfor fikk hun et dårlig rykte?
- Hvorfor tror dere hun ble anklaget av Hans Perssen i 1662 og hva var anklagene?
- Hvordan gikk rettssaken?
- Reflekter over hvordan rykter og mobbing kan påvirke mennesker, både i fortiden og i dag. Har dere sett eksempler på at noen blir urettferdig behandlet på grunn av rykter?

4. Sengen

- Hva kaller vi den kunsthistoriske stilen som sengen er laget i?
- Fortell om billedhoggeren som har laget sengen.
- Hvem var det som hadde slike senger?

5. Del av prekestolen fra domkirken

- Hva er reformasjonen?
- På grunn av reformasjonen ble utformingen av kirkerommet endret. Hva ble det mest sentrale inventaret i kirken etter reformasjonen?
- Hvorfor er ikke denne delen av prekestolen i domkirken, men på museet?
- Hva symboliserer utskjæringene, og hvordan endret symbolikken i kirkekunsten seg etter reformasjonen?

6. Lysholderen

- Hva skjedde med den katolske kirkens rikdommer som alter, kirkekunst og relikvier da den protestantiske troen ble innført?
- Hvem ga gaver til kirkene, og hvordan vet vi hvem som ga lysholderen til domkirken?

7. Velg bilder fra utstillingsrommet

- Rommet er fylt med kirkekunst som kom til kirkene etter at reformasjon ble innført og vi gikk fra å bli katolikker til å bli protestanter, men hvem var det som opprinnelig utviklet barokken som kunstform?
- Samtidig som denne flotte kirkekunsten ble laget, foregikk trolldomsprosessene. Fortell om disse prosessene og hvordan de foregikk i Stavanger.
- Velg et bilde fra rommet som symboliserer hekseprosessene.

8. Kunst

- Hvem er kunstneren som har utformet dette rommet, og hvordan hjelper kunstnerens verk oss til å forstå denne historiske perioden?
- Hvilken stemning får dere av kunsten? Forklar gjerne ved hjelp av bilder.
- Hva liker dere med kunsten i utstillingsrommet? Hvordan ble deres opplevelse av perioden påvirket av kunsten? Forklar gjerne ved hjelp av bilder.

Dette er Nils Henrik Asheim. Han er komponist og har laget lydbildet i utstillingen.

9. Lyd i rommet

- Hvis dere har fått tatt opp lyd i rommet - bruk lyd i presentasjonen og forklar hvordan den forteller noe om denne perioden i Stavanger.
- Hvordan kan lyd bidra til vår forståelse av historiske perioder? Hvilke typer lyder tror dere var viktige for folk som Astri i deres daglige liv?

Fotoreferanse: Jan Inge Haga/MUST. Lysholderen: Belén Navazo Hourcade/MUST. Illustrasjon: Ståle Ådland. Nils Henrik og Marit Victoria: egne bilder